

Dec 16

Vn Heeren van den

Beregte serieuse reflexie makende op het gene dienen kan om dese goede Stad onder Gods zegen te bejziden van de onhepelic en het verderf/ dat mitz de nabuerschap van de Vpand door des seifz toeleg in de Winter-tijden en by opkomende Dozst by manquement van goede toe-sigt ober de seive gebragt soude mogen werden; en in agtinge genomen hebbende/ dat ten dien eynde nodig is/ dat nevens het versorgen van goede opzets en middelen tot het weren van Vpandijlike Attaques van buyten/ het lichaem van de Stad van binnen gesupbert werde en supber gehouden werde van alle de genen/ die met eenig quaet booznemen haer binnen 't selve souders mogen bebinden/ ofte naderhand daer

inne soudens mogen willen komen; hebben tot boozkominge van sulks met abbijz van de Heeren xxxij Raden gozordonneert en gestatueert/ opdonneren en statueren by desen:

Dat alle natuerlijke Onderdanen van de Koningen van Frankryck en Engeland/ mitz gaders van de Cheur-Dozst van Keulen en Bisschop van Munster/ die binnen dese Landen vooz Vpand laefleden geen vaste Woon-stede hebben gehad/ ofte die in geen actuële dienst van 't Land ofte Stad zijn/ en binnen de selve Stad bliuen ofte komen sonder speciael permissie van de Heeren Burgermeesteren/ sullen zijn appzehensibel/ als badelijke Vpanden van den Staet/ en als soodanige sullen geranconneert/ ofte verder tegens de selve geprocedeert sal werden/ soo als als mijn Heeren van den Beregte sullen verstaen te behooren: En werd een pgeleijk aengemaent en genadigt/ om soodanige suspecte vbandijlike Persoonen aen te vzenge/ onder belofte van te sullen genieten 't geheele rancon/ op 't welke de selve souders mogen werden gestelt; en daer-en-boven gerecompenseert te werden na gelegenthep van saken. Gelyk mede aen een pder Burger en Angeseten van dese Stad/

't 30 Verbergier ofte andere / wel expresselijck werd geinterdicert / eenig soodanig
Fransman of Engelsman / ofte Onderdaen van de Cheur-Doest van Keulen en
Bisschop van Munster te logeren ofte in haer Hupfen te ontfangen / sonder het sel-
ve aen mijn Heeren de Burgermeesteren bekent te maken / op een boete van hondert
gulden / en dat daer-en-boven na gelegentheid van saken tegens de selve als verdagte
te complice aen 't quaed / dat de voozfs suspecte Persoonen souden mogen machine-
ren / geinquirert / en verder geprocedeert sal werden : Blijvende vorders in sijn ge-
heel de Keure by mijn Heeren van den Geregte onlanx ge-emanereert ontrent het aen-
bzingen van Persoonen van hupfen in eenige Verberge ofte Slaep-plaetse komen-
de logeren ; en de Verbergiers en houders van Slapers getwaerschouwt / dat haer
Ed. Achtb. intentie is / tegens de genen / die daer inne na-latig sullen bevonden wer-
den / na den inhoud van de voozfs Keure te doen procederen.

En alsoo in soodanige gevaerlijke tijden / als dese / vooz alle nodig is / dat tegens
ongeballen van bin nen / en alle het quaed / dat de Spannen dooz middel van de selve
souden mogen machineren / soegbuldeijck werde voozfen : SOO IS 'T, dat wel-ge-
dagte mijn Heeren van den Geregte / considererende / dat niet sonder na-denken is /
dat dooz de openinge / die de Pak-kelders en Pak-hupfen binnen dese Stadt aen
Straet hebben / by nacht en ontijden pets verder sijn soude mogen werden gemachi-
neert / tot vooz-kominge van 't selve by advijs als boven hebben geordonneert en ge-
statueert / ordonneren en statueeren by desen / dat alle Cossinen en andere openingen
van Pak-kelders / en alle Cossinen en andere openingen van Pak-hupfen in de eerste
verdieping aen de publijke Straet / binnen een Week na de gedane Publicatie sullen
moeten dicht gemaeht werden met Denkers / Lupken / ofte Wese ofte Kopere tra-
lien / dooz de welke geen wyer tot brand-sligtinge in gewopen ofte in-gesteken kan
worden ; en dat de voozfs Cossinen en andere openingen daer mede gesloten sullen
moeten werden gehouden / ten minsten van ten ure na Sonnen onder-gang tot een
ure vooz Sonnen op-gang / op een boete van ses gulden / te verbeuren by de Werd-
ders van de selve Kelders en Pak-hupfen. En werden boven de gene die de bekeu-
ringe incumbereert de Nagt-wagten en Katel-wagten geauctoriseert om de bekeu-
ringe te doen / en daer van aenstonts kennisse te geven aen de Wetwoonders van de
Hupfen / onder de welke de voozfs Kelders sijn / ofte die naest aen de Pak-hupfen
sijn woonende.

En op dat in dese sware tijden niets en deficiere van alle het geen by mijn wel-ge-
dagte Heeren van den Geregte heeft konnen upt-gedagt werden / soo om de voozfs
onheplen van Brand als andere Brandijke machinatie van binnen vooz te komen
en daer tegens te remediëren / soo is boven de ordzes daer tegens dooz vermeerderin-
ge van de Nagt-wagten / en dooz andere voozfeninge daer ontrent gestelt / by de
meer wel-gedagte mijn Heeren van de Geregte tot ampliatie van de Keuren vooz
desen op 't stuk van de Brand vorders goed gebonden te ordonneren en statueeren
't geen volgt : Dat om af-omme by der hand en in goede staet van gebuyck te hebben
de middelen en Instrumenten dienende om met de meeste spoed en succes de Brand
te kunnen blussen / na genomen inspectie van Brand-spuyten / Brand-leeren / Brand-
haken en Brand-emmers / ordze tot der selver reparatie sal werden gestelt ; En dat
vooz soo veel de Brand-spuyten aen gaet / de voozoemde reparatie gecontinueert
sal werden te werden gedaen by de genen / tot laste van de welke de selve Brand-
spuyten gemaeht sijn.

Dat vorders alle de genen / die Brand-spuyten hebben / tot het af-voeren van de
selve sullen moeten verkiefen en affecteren een Slexer met twee Paerden / met ber-
spyek

spreek en by ontstane Brand aenstonds tot het af-halen sig ontrent de Brand-spuyt-
ten te verhoegen: Gelyk oock by pder Brand-spuyt sal moeten sijn Secretschap
van Couw en alle het geen dat nodig is om die af te halen: en dat na 't bliffen van
de Brand de Brand-spuytten dooz voorzorge van de genen/ die de selve aengaen/ sul-
len op nieuwtz werden geïnspereert/ en/ des noods/ gerepareert.

En om te voorzorgen/ dat by ontstane Brand op meer plaatsen nieuwtz geen
Spuytten mogen de ficiëren/ ofte dooz overtollig getal ontrent de Brand geen confus-
sie geschiede/ soo sal by 't ophomen van Brand by provisie en tot nader ordze van de
genen/ die de directie ontrent de Brand hebben/ alleen tot de selve Brand gebragt
worden drie of vier Spuyten van de naest gelegene aen de plaetse/ daer de Brand is
komen te ontfaen.

Dat verders de klepne houtte Brand-spuytten/ altans in wesen zijnde/ sullen wer-
den vermeerderd tot het getal van sesstigh/ en dat in pder Wijk ten huysse van de Capi-
teyn van de Wijk Een sal werden geplaeft tot kosten van de Wijk.

Verders/ dat/ om te beter ordze te houden ontrent het lessen van de Brand (detwijk
de Stad bestaet upt ses districten/ in pder bande welcke een Regiment Burgers is
wonende) in pder soodanig district onder 't gesag van de Heeren Burgermeesteren
en Colonellen sal werden aengestelt een Opper-Directeur van alle het geen de Brand
betreft onder de naem van Generael van de Brand; die sich tot sijne Keurc sal assu-
meren ses Brand-Meesters/ en twaelf van de Gilde-broeders/ die tot het bliffen
van de Brand sijn ge-affecteert/ om sig ontrent sijn Persoon in cas van oorval van
Brand te binden/ en sijn ordzes te pareren; en al-omme/ daer het nodig is/ over te
bzengen; werdende een pder/ die ontrent de Brand sig bevinden sal/ gelast/ den sel-
ven Opper-Directeur in die qualiteit te considereren en respecteren. Zijnde daer
toe verhoeren

Den Heer Mr. *Jacob Boreel*, presiderende Schepen en Raedt, in 't *Purper Regiment*.

Den Heer *Dirck Tulp*, Out-Schepen, in 't *Witte Regiment*.

Den Heer *Hendrick Roeters*, Out-Schepen, in 't *Blauwe Regiment*.

Den Heer Mr. *Vincent van Bronchorst*, Out-Schepen en Raedt, in 't *Geele Regiment*.

Den Heer *Cornelis Graeflant*, Out-Schepen en Raedt, in 't *Groene Regiment*.

Den Heer Mr. *Dirck Boelisz*, Commissaris, in 't *Oranje Regiment*.

Dat mede/ om de Brand-Meesters in de respectieve Wijken by tijden van nood te
beter te konnen binden/ boben de deur van de Huysen/ daer sy wonen/ sal werden
gestelt een boortje met een gedrukte inscriptie Stads-Brand-Meester.

En op dat de Gilde-broeders van de Gilden/ die tot het bliffen van de Brand sijn
geaffecteert/ als mede de verdere persoonen/ die sig volgens ordze van mijn Heeren
van den Gerechte ontrent de Brand moeten laten binden/ te beter onderkent mo-
gen werden/ en dooz confusie minder in haer werk belet/ dat een pder van de selve op
haer Hoed/ Mutse ofte aen haer Hoofd sullen moeten hebben een Wit tecken van
Opwaet ofte Papier.

Dat mede de Wees-kinderen/ detwelcke bequaem sijn om tot het bliffen van de
Brand te konnen werden ge-emploeeert/ daer toe sullen werden gehouden/ om sig
in oorval van Brand ontrent de selve te laten binden met een witte doek op hare
Mutsen/ onder opsigt van pmand van de Regenten/ Sinne-vaers/ ofte andere
Officianten van de Wees-huysen.

Maer alsoo het te beduyn is/ dat in cas van Brand-sichtinge dooz bezaed/ de
selve op meer plaetsen ist de Stad te gelyk aengeregt soude mogen werden/ en dat

tot dien eynde nodig is / dat by ontfaen van Brand in een hoek van de Stad / in andere / daer naderhand Brand sonde mogen rijzen / geen Menschen tot het blusse van de selve deficiëren / dat in alle de Wijken dooz de Capiteynen sullen werden aen getepkent en opgegeven de Namen van alle Inwoonders / die bupten de Wagt zijn / en dat aen alle de selve / vooz soo veel sp in geen Gilde zijn / tot de Brand ge-affectert / sal werden gelast / om / in cas van Brand bupten haer Wijk ontfaende / by haer hupfen te blijven / en haer van daer niet te roeren / ten ware Brand in haer Wijk soude mogen ontfaen / of dat sp oydze bequamen om elders ontrent de Brand te wesen.

En alsoo vooz al goede forze diend te werden gebzagen vooz de securiteyt van de Schepen en Schuyten / soo binnen als bupten de Walen deser Stede leggende / soo ordonneren mijn Heeren van den Geregte / dat alle de selve altans vooz de buptenste Walen leggende en van tyd tot tyd staende aen te komen / vooz den 10 December naest-komende binnen de Boomen sullen moeten gaen leggen / op soodanige plaetsen als by Commissarisen van de Wael sullen werden beraemt / en een yder by den Habs-meester sullen werden aengewesen / op verbeurte van twintig gulden yder Schip vooz yder dag / dat de selve bupten de voozs Walen langer sullen leggen / en dat het daer-en-hoben tot koste van de Heeders op oydze van de voozs Habs-meester ingehaelt sal werden. Wel-verstaende / dat de geladen Schepen / die te diep gaen om binnen de Boomen te werden gebzagt / bupten de selve haer leg-plaetse tot datse ontladen zijn sal werden aengewesen.

Dat alle Schepen in de Wael / en binnen en bupten de Boom leggende / haer Stengen en Stenge-want sullen moeten asgenomen hebben vooz den 10 December voozs / op een pene van tien gulden / en dat het daer-en-hoben tot kosten van de Heeders afgehaelt sal werden.

Dat mede alle Waer-tuygen van tuffen de Walen sullen moeten werden geremo-beert vooz de voozs 10 December / als mede alle drijvend Hout en Hour-blotten van ontrent de Wael / op de verbeurte van twintig gulden / en dat daer-en-hoben de selve tot koste van de Epgenaers van daer verboert sullen werden.

Dat verders sal werden gerenobeert en in stricte obserbantie sal werden gehouden de Keure onlanghs ghemaect / om yder Schip vooz dese Stadt / en binnen de Boomen / als mede in de Wael leggende / met quantiteyt van Water en andersins bunnens Boozd voozsien te houden / en Commissarisen van de Wael gerecommandeert / op schieer dag in yder Week de selve te inspecteren / en oydze te stellen / dat tot koste van die genen / die gebzekig gebonden werden / t gene de voozs Keure mede byengt mag werden verfozgt.

Aldus gearresteert den 2 December, 1672. *Præsenti bus* de Heeren, Mr. *Jacob Boreel*, presiderende Schepen, als Stede-houder van den Heere Hooft-Officier: Mr. *Coenraet van Beuningen* en Mr. *Hendrick Hoofst*, Heere van Outkaspel in Koedijk en van Schoterbos, Burgermeesteren: en allen den Schepenen, *demto* Mr. *Nicolaes Opmeer*: En ten selven dage gepubliceert, *Præsenti bus* Mr. *Jacob Boreel*, presiderende Schepen, als Stede-houder van den Heere Hooft-Officier: Mr. *Hendrick Hoofst*, Heere van Outkaspel in Koedijk en van Schoterbos, Burgermeester: *Ioan de Vries* en Mr. *David de Willem*, Schepenen.

In kennisse van my Secretaris J. WITSEN.

Ma de Coppe t'Amstelredam, by JOHANNES van RAVESTEYN, Ordinaris Drucker deser Stede.